

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Ljubljani na dom dostavljen:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

v upravnistvu prejemati:

K 22—	11—	5-50	1-90
-------	-----	------	------

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcove ulice št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: pesterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 14—
četrt leta 6-50	četrt leta 7—
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knaflcove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Sv. Juri — v talarju in zmaj — v ministrskem fraku.

Ko se je proti koncu lanskega leta izvedelo, da sta se »Zveza južnih Slovanov« in »Slovenski klub na Dunaju« zjedini v eno parlamentarno organizacijo, zavladaše na najboljše nade po vseh krajih naše domovine. Zlasti opravičene zdale se je nade, ko se je oficijalno naznanilo, da so se poslanci, združeni v »Narodni zvezi«, dogovorili postopati skupno v vseh narodnih in važnih političnih vprašanjih.

Toda površna sodba je navadno prenapetost; tako je bilo tudi tu. Sicer je načelnik »Slovenskega kluba« takoj spočetka odločno postavil se v bran splošno razširjeni misli, da je združitev državnih poslancev sledila vladnim septembarskim dogovorom v Ljubljani; toda oni čitatelji »Slovenčev«, ki ne mislijo globljeje — in teh je vendar velika večina — niso opazili, kakšna izpoved tiči v teh besedah. Politiki, ki s svojimi glavami mislijo, so si seveda bili o tem takoj na jasnem.

Le-te poslednje torej tudi ni bogve kako iznenadilo, ko je dr. Benkovič vložil v državni zbor nujni predlog, naj se odpravi institucija ministrov - rojakov. Zanimivo je zanje biti moralo samo to, da so ta nujni predlog podpisali samo slovenski in češki klerikalni poslanci, kajti le ta okoliščina jim je mogla in morala takoj odpreti oči, da se združitev »Zveze južnih Slovanov« in »Slovenskega kluba« z gotove strani ne smatra za bogve kako važno in v narodnem oziru potrebno stvar, temveč, da ima ta združitev služiti povsem drugim, postranskim namenom. Saj je jasno, da je dr. Benkovič nujni predlog tako važna politična zadeva, da bi bil moral vsaka kor podpisani biti od vseh članov »Narodne zveze«. Vsak trezen politik moral se je torej vprašati, kako je to, da ta nujni predlog ne nosi tudi podpisov slovenskih in hrvaških poslancev iz »Zveze južnih Slovanov«. Senzacija je torej vzbudila, ko se je izvedelo, da se je ta nujni predlog za hrabro »Zveze južnih Slovanov« — brez nje vednosti in brez nje volje —

vložil; še več, da je izzval v »Zvezi južnih Slovanov« soglasno nezadovoljnost in obsodbo.

In res, mi naj se borimo proti instituciji ministrov - krajanov. To bi bila Don Quitotijada najgorše vrste; saj le predobro čutimo, kako slabotni smo v državnem zboru v sled nezadovoljstva številnih zastopnikov v primeri z delegacijami drugih narodov in strank. Kako si more torej resen politik le misliti, da se »Narodni zvezi« posreči podreti pozicije v ministrstvu, katere so krepkejšim in močnejšim narodom, češkemu, poljskemu in nemškemu, z neodobitljivostjo? In po vsej pravici ne dotakljive; saj le-ti narodi dobro vedo, kako ogromnih koristi v narodnem, narodno - gospodarskem in političnem oziru so jim donesla rojaka ministrstva. Pač je res, da so dr. Benkovičev predlog poleg slovenskih klerikalcev podpisali tudi češki; toda če se pomisli, da je voditelj čeških klerikalcev dr. Hruban bil sam kandidat za ministra - rojaka proti dr. Začku, jasna bode vsa farsa, ki tiči v tej akciji.

Kakor se nam pripoveduje — in pravice nimamo dvomiti, da bi naše poročilo ne bilo zanesljivo — je iz teh razlogov dr. Benkovičev nujni predlog v »Zvezi južnih Slovanov« izzval tudi veliko nevoljo in se je načelniku »Zveze južnih Slovanov« naročilo povedati to načelniku »Slovenskega kluba« na povsem nedvoumen način. »Zveza južnih Slovanov« je torej od lojalnosti »Slovenskega kluba« smela pričakovati, da se le-ta v zadevi, ki je bila predmet dr. Benkovičevemu nujnemu predlogu, toliko časa na nobeno stran več ne angažuje, dokler se stvar tako ali tako ne reši definitivno v »Narodni zvezi«. To se pa ni zgodilo. Nasprotno. Meglenemu namigavanju »Slovenčev« sledila je jasna in odločna izjava načelnika »Slovenskega kluba«, dr. Šusteršiča samega, ki je na javnem shodu na Črnučah proglasil, da Jugoslovani zahtevamo resortnega ministra ter je pri tem skušal nekako zaničljivo govoriti o ministrih - rojakih.

Razprave, ki so se o tej stvari vnele najprej v slovenskih in kasneje tudi v hrvaških časniki, nam jasno pričajo, da je »Slovenski klub« tukaj osamljen in da »Zveza južnih Slovanov« tedaj močnejša sestavina »Narodne zveze« — slej ko prej sto-

ji na svojem stališču, da morajo južni Slovani izbojevati si ministra-rojaka. »Slovenec«, videč, da je v tej kampanji osamljen, in da mu kvečjemu pritrjuje se oni časniki, ki stojijo pod komando dr. Korošcevo, zatekel se je za torek k dr. Kreku, ki naj Sv. Jurju enako z ostro sulico logičnih dokazov prebode zmaja rojakega ministrstva. In dr. Krek zavil tel je to sulico v sobotni številki »Slovenčev«. Reči pa moramo, da je ta sulica že zelo od rje izjedena. Nam se je namreč pripovedovalo, da je dr. Krek v »Narodni zvezi«, predno se je še dobro ustanovila, posegel v razpravo o tem, kakšno zastopstvo naj bi jugoslovanski poslanci skušali priboriti si v vladi, tako, da so vsi navzoči člani »Zveze južnih Slovanov« dobili vtisk, da pritrjuje od članov »Zveze južnih Slovanov« izrečenemu mnenju, da imamo prizadevati si, da se nam konceduje rojaka ministrstvo.

Ne vemo, če se dr. Kreku tako gabiyo višje stopnje v hierarhiji, kakor se nam zdi, da se mu gabiyo v birokraciji. Vsa čast mu, ako je ljut sovražnik enih in drugih! A v nekem nasprotju je vendar sam s seboj, ako gutuje slovenskega resortnega ministra in pobija le ministra-rojaka. Dr. Krek je prijatelj parlamenta. Prav. Pomisliti pa je potreba, da parlament sestavlja 516 poslancev in da jih imamo izmed teh Slovencev in Hrvatov samo 37. Njegova konkluzija torej, da naša jugoslovanska stvar doseže v parlamentu brez dvojbe svojemu pomenu primernih uspehov, je jako smela. Saj vemo, kako tamkaj močnejši pritiska slabejšega. Po našem mnenju je torej zelo naivno, pričakovati, da bi mi Slovenci — o dalmatinskih Hrvatih zaradi ekscipijonalnega položaja kraljevine Dalmacije tu nečemo govoriti — dosegli v parlamentu in s samim parlamentom kolikaj svojih pravic. Ako jih hočemo doseči, moramo imeti tudi nekaj zaslonbe v vladi sami.

S kampanilizmom primerja »Slovenčev« Sv. Jurij krajnsko ministrstvo. A la bone heur! Zvonik, s katerega se morejo pregledati vse obširne dežele svetovlaclavske krone, ali zvonik, s katerega je mogoče razgled po vsej prostranosti Galiciji, končno zvonik, s katerega bi se zamogli odpirati očem vsi kraji Avstrije, po katerih stanujejo Slovenci

in Hrvatje, je po našem mnenju vendarle nekaj drugega, kakor zvonik v romantično ležeči Soriei.

Misel, da Nemci nimajo zato moči nad nami, ker imajo dr. Schreinerja, marveč zato, ker žalibog nimamo parlamenta, je morebiti originalna, a po našem mnenju ne drži. Saj smo imeli parlament in parlamentarno vlado; a pove naj nam dr. Krek, kdaj se nam je od Auersperga sem slabše godilo, kakor ravno za parlamenta in parlamentarne vlade. Ali dr. Krek ne vidi, kako so se uradniška mesta širom naše domovine v vseh strokah uprave, dasi so bila mnoga izmed njih preje v slovenskih rokah, v zadnjih treh letih zasedala se s samimi Nemci? In zakaj? Zato ker je nemški minister - rojak kljub temu, da smo imeli parlament, imel pri vseh dotičnih imenovanjih svoje prste vmes. Bi se li bilo to zgoditi zamoglo, ko bi bili imeli mi svojega ministra - rojaka? Mi trdimo, da ne, kakor se to v deželah, ki so v območju češkega ministrarokaja, to ne godi. Ako dr. Krek kljub vsej svoji energiji proti ministrom sploh, vendar izjavlja, da vidi za ministra rajše Cincinatat nego Kleona, moramo mi naglasiti, da imamo Cincinatat žalibog v naši vladi že preveč in da nam tudi Kleona — vide dr. Schreiner — v njej ne manjka. Mi Slovenci žalibog Cincinatat v ministrstvo sploh pošiljati ne moremo, saj vendar vé dr. Krek, da nimamo nikakih predpravice brati; Kleonov pa se po našem prepričanju nikjer laglje ne dobi, ko ravno v »Slovenski ljudski stranki«. Ako že imamo dobiti zastopstvo v vladi — in tako zastopstvo moramo z vsemi silami zahtevati, dokler se naša zahteva ne uresniči, — tedaj pošiljajmo tjejak Gaje Terentilje Arse ali pa Marke Duilije. Dr. Krek sam se prepriča, da nam bodo bolj koristni, kakor bi se njemu v sanjah zdeti zamoglo.

Sicer pa o stvari sami še par resnih besedi. Z ministrom - krajanom ustvari se nam posestno stanje neprecenljive vrednosti. Če edenkrat svojega ministra - krajana dosežemo, bomo ga stalno obdržali. Drugače pa je z resortnim ministrstvom. Danes utegnemo kakemu Slovincu izročiti resortno listnico; jutri utegne z ministrstvom vred pasti. Kje je zamoglo, kakor bi pride potem na njegovo mesto zopet Slovenec ali Hrvat?

Brzkone ostane nam samo spomin, dotičniku pa — kar je seveda prijetnejše — lepa pokojnina.

A ne glede na to je delokrog resortnega ministra omejen. Preko granic svojega resortnega delokroga bi mu bilo mogoče bore malo storiti, dočim si minister - rojak lahko ustvari delokrog, kakršnega sam hoče, delokrog, ki je odvisen samo od njegove agilnosti, od njegovega rodoljublja. Če bi že ničesar drugega storiti ne mogel, je v njegovih rokah že interesija — instrument neprecenljive vrednosti.

Kdor torej intriguje na kakršenkoli način proti ustanovitvi jugoslovanskega rojakega ministrstva, ta je po našem trdnem prepričanju ali nepraktičen doktrinar ali pa zasleduje postranske cilje. Da se v tem ne varamo, pouči nas interview poslanca dr. Korošca z nekim dunajskim časnikarjem. Temu časnikarju je namreč imenovani poslanec izjavil, da bi se trgovsko ministrstvo, iz katerega se je itak že izluščilo svoje dni železnično in lansko leto ministrstvo za javna dela, razdelilo lahko še na dve ministrstvi in sicer na ministrstvo za pošte in brzojave ter na pomorsko ministrstvo. Torej kampanilizem in optima forma! Ne vemo kaj k temu poreče dr. Krek; to pa vemo, da iz te izjave gleda neznanstvo hrepenenje po ministrskih listnicah in — last not least — po ministrskih penzijah.

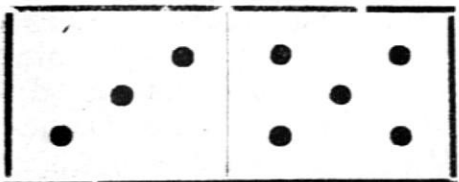
Socializem v teoriji in praksi.

I.

Tri kraljestva so, pravi Maksimov v veliki Ibsenovi drami Cesar in Galilejec; tri kraljestva so: prvo, ki se opira na drevo spoznanja, drugo, ki je oporo na drevo križa in tretje je kraljestvo velike tajnosti, ki naj se ustanovi na podlagi prvilh dveh.

Borbo Juliana Apostata za Galilejem imenuje Pavel Schlenther najbolj velikansko, kar se jih kdaj vprisrčalo v umetnosti, bolj gigantsko, kot borbo Wallensteinovo, ki se je uprl nemškemu cesarju, bolj gigantsko nego Macbethovo, ki je umoril kralja, ker ni hotel biti drugi v državi; — slično je le borenje, ka-

LISTEK.

Pepel na glavo! V prah, in kes naj se poloti duše po dnevih vživanja kot se spodobi po stari navadi! In vendar še ne! Se se nam obeta nekaj, kar nas vabi in kliče: Pustni torek, zadnji dan vražje zabave — vsedominski ples. Kurent se poslovil kot domino od svojih mnogostevilnih čestilcev. Domino? Beliš si glavo v kakšni zvezi more biti suhoparni kamen s karnevalom, baletom, Sokolom, bradlom, Tyršem in francoskim predsednikom Fallièresem. Beliš si in ne veš odgovora. Jaz tudi ne! Res.

Več je stvari na zemlji in nebesih Kot šolska vaša si modrost jih sanja! pravi Shakespeare in on je priznana avtoriteta na polju neumljivih pojavov človeške duše

Sicer pa pojdi k profesorju dr. Iksu in ga vprašaj! Obrisal si bo očnike, pogledal te presunljivo in ti začeli razlagati z dostojanstvenim patozom:

Dragi mi, Domino pomeni prvotno neko duhovniško obleko (sic!) in

igra se imenuje po njenem duševnem očetu, abeju Dominu in predpustni domino je — zbežiš iz groze pred to učenostjo in ostaneš rajše neveden in vesel.

In res je prisrčna ta naivnost! Naivnost?

Poznam te tička po glasu! Nisi tako preprost kot se vidi. Fallières? Francoski gimnastiki?

Avdijenca? Zarota? Koketiranje z marselezo? — »Olet«, bi rekla gotova oblast — Ne, ne, predpust je gospoda, zadnji dnevi sladkega norenja in neskaljenega veselja. Brez politike in kritike!

Pridi in videl bodeš. Dvigne se zastor in podoba saniskase ti pokaže, seveda brez nevarnosti za tvoje življenje, mogoče za tvoj žep. Odpro se ti oči, razjasnjene bodo vse zagonetke in gledal boš resnici v obraz in užival.

Potem pa — pepel na glavo in s skesanim srcem na slaničkov pojedino! — Tableau!

V študentovskih ulicah.

Ljubljanska povest.
(Dalje.)

X.

Helena se je pripravljala, da pelje Franeka na zrak. Odkar je bil oče Knific iz ozirov na grofico Attems kupil nov voziček svojemu otroku, čeden voziček na treh kole-

sih, je Helena rajše vozila brata na zrak, kakor poprej.

»Ti, Helena — kaj ko bi me enkrat peljala kam drugam, ne vedno za Strelisce.«

Franek je s to željo svojo sestro resnično presenetil.

»Ali si se naveličal tega kraja?« je vprašala Helena.

»Ne,« je odgovoril Franek »toda raje bi šel kam drugam.«

V vsem vedenju in v glasu mallega bolnika je bilo nekaj, kar je Heleno osupnilo. Slutila je, da je poseben nagib pripravil Franeka, da je izrekel to željo.

»Zakaj bi pa rad šel kam drugam? Tako mirnih krajev, kjer bi lahko gledal dečke, kako se igrajo, je malo.«

»Pa bi vendar rad šel kam drugam... veš... zaradi tistega gospoda...«

»Zaradi barona Spinettija?« se je začudila Helena. »Saj je vendar jako prijazen s teboj. Mislila sem, da ga imaš prav rad.«

»No, da... saj rad ga imam in rad ga poslušam... pa vendar.«

Helena je stopila k bratu in se sklonila nad njega.

»Pa vendar... ali bi raje imel, da bi več s teboj ne govoril?«

»O ne... s menoj naj le govori... ampak več... rad bi imel, da bi tebe zraven ne bilo.«

»Zakaj ne?«

»Ah veš... jaz tega ne morem

natančno povedati... veš, kadar gledaš ti na svoje šivanje, takrat dela baron vedno tako velike oči, vedno te gleda in v očeh se mu sveti nekaj posebnega. Gleda te — veš, tako te gleda, kakor bi te hotel zgrabiti in proč nesti... daleč od mene.«

»Ali... Franek... kaj vendar misliš...«

»Pa je le tako, kakor sem ti rekel. Zmerom se bojim, da ti kaj zlega stori. Zakaj neki te ne mara?«

Nagnila je obraz in poljubila Franeka na lice, da bi dečko ne videl rdečice, ki ji je zalila obraz. Tiste pogleda barona Spinettija, o katerih je govoril Franek, je tudi ona zapazila, a kakor je bila še neizkušena, to je vendar vedela, da ti pogledi nikakor ne razodevajo sovraštva nego vse kaj drugega. Znala si je to tolmačiti šele zadnje dni in oči so se ji odprle v družbi, ki se je zbirala pri grofici Lici. Ta družba se ni nikdar ozirala na Heleno. Vedla se je neženirano in Helena je slišala marsikaj dvomljivega, marsikaj zasoljenega in marsikaj dvomnega. Prej je vedno mislila, da je premalo izobražena, da bi mogla to razumeti. Odkar pa ji je baron Plass pri nekih takih pogovorih zašepetal: »Nikar tega ne poslušajte,« pa je začela umevati in ker je morala marsikaj slišati, tudi če bi ne bila hotela, ji je mnogo prej temnega postalo jasno. Od tedaj je tudi slutila in končno spoznala, kaj pomenijo pogledi barona Spinettija.

Nezaupnost, ki jo je časih navdajala proti temu možu, se je novič vzbudila v njenem srcu, to pot z vso silo; nič si ni prikrivala, kake namene more imeti baron Spinetti in zavedala se je tudi, da pomenijo njeno pogubljenje.

Franek se je vznemirjal, ker je Helena molče slonela čez njega.

»Ti se ga tudi bojiš, Helena, kaj ne?«

Začutil je v tem trenutku solzo, ki je kanila iz oči sestri na njegovo lice in se prestrašil.

»Zakaj jokaš, Helena? Jaz ne bom nikoli več govoril z baronom Spinettijem in če hočeš, bom vedno doma, samo da ga več ne vidiva.«

Helena je naglo otrla solze in je pomirila brata.

»Saj ni tako, kakor misliš,« je rekla. »Jaz se barona nič ne bojim; samo hudo mi je, da me ne mara.«

»Čisto drugačen je kakor baron Plass,« je govoril Franek, med tem ko se je oblačila Helena. »Vidiš, baron Plass nikdar ne govori z menoj, komaj me pogleda, a jaz vendar vem, da me ima rad, zato ker tako nate pazi. Ali si videla oni dan, ko se je psiček grofa Emila v tebe zapodil in te je hotel vgrizniti. Z nogo ga je sunil, da je odletel prav v kot in tako jezero ga je pogledal, da se psiček ni več upal k tebi.«

(Dalje prihodnjik.)

tero je vprizoril Goethe v svojem Faustu.

Dr. Janecz Ev. Krek velja v stranki, v kateri je glavni činitelj, za oznanjevalca tretjega kraljestva.

Razum tega je seveda socializem od nog do glave, socialen po svojem klobuku, in po svojih škornjih. Po svojem stanu mora biti sicer sovražnik socialnih demokratov. Odkar so opesale stare liberalne stranke, oz. se razcepile v razne struje, nimajo stranke, ki opirajo svojo moč na cerkveno avtoriteto, hujših in bolj nevarnih nasprotnikov od socialnih demokratov. Dr. Krek jih mora sovražiti že kot katoliški duhovnik. Ali njegov socializem je tako razvit, da pride večkrat na suni, da ima pod odejo zveze s temi političnimi in verskimi antipodi. In nam se je večkrat dozdevalo, če je imel neprijetno nalogo polemizirati s socialnimi demokrati, da so bili vsi udarci poviti v bato. Mi torej ne dvomimo, da je dr. Krek socializem pristen, kolikor dopušča stan in razmere, vendar z eno omejitvijo namreč, da je ta socializem samo — teoretičen.

Samo teorija je kar »Slovenec« poudarja že kakih deset let, da je njegova stranka demokratska, za ljudstvo, za ljudske koristi.

Ta stranka je imela dosedaj navado, da se je levila vsaj na vsaki dve leti glede svojega imena in glede svojega programa.

Najprej bila je katoliško-narodna, in v tem stadiju je reševala v prvi vrsti vero našega kmeta, potem je bila krščansko socialna, in ta program je posebno ugajal delavstvu, sedaj je slovenska ljudska stranka to se pravi: ona je edina in vse in razen nje je — nirvana.

V dobi ko je imela stranka na sebi že najbolj kričeče socialne barve, delala je skozi 6 let obstrukcijo v deželni zbor. Glavni posel deželne zbornice je skrbel za deželne kulturne naprave, za vodovode, ceste; pota, osuševanje močvirij. Za vse te in enake naprave prispeva država z velikimi svotami včasih do polovice proračunanih stroškov.

To se pravi država prispeva, če deželni zbor deluje, če pa ne deluje, država ne prispeva nič in milijone, katere izdaja vsako leto poljedeljsko ministrstvo, poberejo druge dežele. In tako je odšlo kranjski deželi vsled obstrukcije slovenske ljudske stranke na sto in sto tisoč državnih podpor, ki bi se bile sicer investirale v tem času v naši deželi.

Zaradi tega imamo popolnoma prav, če trdimo, da je socializem te stranke popolnoma le teoretičen, v praksi pa da je njeno delo nesocialno. Pod devizo »mi smo za ljudske koristi« odjedlo se je našemu kmetu mnogo vodovodov, mnogo regulacij, cest in voda, preprečila dopolnitev in razširjenje velike množice ljudskih šol in odvzelo ravno toliko predpogojev blagostanju in razvoju.

Deželni zbor ni mogel delovati, ker se je slovenska ljudska stranka borila za preobnovo volilne reforme, tako nekako je opravičeval dičen član te stranke obstrukcijo v deželni zboru. »Slovenec« je v eni sapi zatrjeval, da se ta boj vrši za kmeta, kmet naj gospodari v deželi.

Kancelar Oksentierne ni imel prav, ki je trdil, da ni umestno vladati ljudem. Mi trdimo nasprotno, da je to največja umetnost, in sicer taka, da se ne da priučiti.

Zgodovina uči, da najhujši kričalci, ki so v mladih letih podirali trone in oltarje, prišli v konflikt s kazenskim zakonom, postajajo na stara leta, ko so dihali nekaj časa v dvornem zraku, najkrotkeje ovce, ki nimajo drugih želja nego hrepeneje po redih in odlikovanjih.

Med našim kmetom živi prislovica, ki pravi: Gorje kmetu, če bo ga bo vladal kmet. — To stremljenje slovenske ljudske stranke, izročiti vse gospodarstvo kmetu, ne ustreza torej željam ljudske duše, naš kmet ne čuti potrebe vladati vso deželo, njegova želja je, da plačuje kolikor mogoče malo davka.

Sicer je pa tudi to načelo ljudske stranke napraviti kmeta za neomejenega gospodarja ni odkritosrčno, ampak le na papirju.

Ko je prodrlo načelo splošne volilne pravice za državni zbor, bilo je očividno, da je neizogibno demokratiziranje volilnih redov za deželne zbore. Smoter tega demokratiziranja je omogočiti delavstvu, ki v kurijah ne pride do glasu, zastopstvo in udeležitev pri deželni gospodarstvu. Načrt volilnega reda za kranjsko deželo je 10 mandatov za splošno kurijo, to je več kot četrtina vseh dosedanjih deželnih poslancev. To število presega v primeri glede pomnožitve mandatov vse druge deželne volilne rede.

Ali kaj je imelo delavstvo od tega? Kakšen je bil socializem slovenske ljudske stranke v dejanju? Tak, da delavstvo, ni dobilo nobenega mandata.

Volilni okraj pri vseh 10 mandatih sestavili so se tako, da delav-

stvo ne more prodrati v nobenem in da obvladajo vse kurijalni volilci. Sestavili so jih tako, da prevladujejo povsod kmetijski volilci. Ali pa so prišli s tem kmetje do vlade?

Nič manj kot to. Pri zadnjih volitvah bilo je sicer voljenih nekaj mariojet iz kmetkega stanu, ali v stranki, ki odločuje v klubu, ti kmetje niti v poštev ne pridejo. Tudi v tem oziru socializem dr. Kreka ni pristen, ker se dejansko ne izvršuje. Razlika med socializmom v teoriji in praksi obstoji v tem, da kmetje sejejo sedaj, kakor so sejali poprej. Ali kdo žanje? Žanjejo pa: Kmet Šusteršič, kmet Šuklje, kmet Lampe, kmet Jare, kmet Pegan in še nekaj drugih takih pristnih in v borbah življenja izkušenih kmetov.

Gonja proti češkoradikalni stranki.

Praga 21. februarja.

Včeraj je preiskovalni sodec zaslišal državne poslance Klofača, Choca, Buřivala in Slamo. Poslanec Choc je protestiral proti kršenju pisloanske imunitete ter dal ta protest na zapisnik.

Ostali osumljeni, pri katerih so bile hišne preiskave, bodo zaslišani v torek.

Včeraj je bil zaslišan tudi predsednik zveze čeških uradniških društev Kötzl. Tudi proti njemu so uveljavili preiskave, ker se je dogajalo, da je bilo društvo v ozki zvezi s češko radikalno stranko.

O aretaciji podčestnikov v Slaneh neče vojaška oblast dati nobenih pojasnil.

»Bohemia« javlja, da jih ni bilo aretiranih 30, marveč samo nekaj okoli 20.

»Obrana lidu« javlja, da je državno pravdnistvo uvedlo preiskavo proti voditeljem češko-radikalne stranke v Mladí Boleslavi Obatu, Baumanu in Hojsaku in sicer po § 222 k. z. radi zločina pozivanja vojakov k desertaciji.

Osumljeni so, da so povzročili izgrede vojakov pri odhodu iz Mlade Boleslave v Borno.

»Narodni Listy« javljajo da sta bila tudi v Lounah aretovana dva vojaka, ker sta se udeležila shoda češko radikalne stranke.

Mir ali vojna?

Belgrad 21. februarja. Glasilo srbske vlade »Samouprava« piše: »Mala vazalna kneževina Srbija in še manjša Črna gora sta pred 33 leti s kmetko vojsko z orožjem, veliko manj dovršenim, kakor ga imajo sedaj, pričeli krvavo vojno s silno otomansko carevino za svobodo svojih bratov v Bosni in Hercegovini. Objektiv te borbe takrat ni bil dosežen, ker sta Bosna in Hercegovina po volji Evrope prišli pod začasno upravo Avstro Ogrske. Danes, ko se za narod Bosne in Hercegovine pripravlja na definitivno robstvo, se Srbija in Črna gora ne moreta ozirati na druge nevarnosti in morata postaviti vse na kocko, da bi preprečili strahovito zlo, ki ga hoče Avstro Ogrska zadati srbskemu plemenu. Pri tem za nje ne more biti govora o kakšnih malenkostnih transakcijah, marveč sta pripravljeni riskirati vse, da preprečita srbskemu narodu pretečo katastrofo. Srbija in Črna gora za zaupanjem pričakuje pravice od prosvetljene Evrope. Ako pa pravice s te strani ne dobite, bosta se sami zavzeli za njo odločno in brez kolebanja, dasi se zavedata vse teže in nevarnosti tega koraka in dasi poznata silo in moč, proti kateri se jima bo treba boriti. Radi tega se bosta samo veselili, ako jima ne bo treba napraviti tega težkega in nevarnega koraka. Toda to pa ni odvisno od njih, marveč od Evrope in Avstro Ogrske.«

Dunaj 21. februarja. Pogajanja med velesilami zaradi intervencije v Belgradu se nadaljujejo. Nemčija deluje na to, da bi velesile s vso energijo nastopile v Belgradu ter prisilile srbsko vladu, da preneha s oboroževanjem.

Dunaj 21. febr. Po vesteh iz Srbije je pričakovati, da se že v nekaj dneh prične srbska armada grupirati ob Drini. Ako se to zgodi, bo Avstro Ogrska brez odlaganja odredila mobilizacijo ter tekem 48 ur poslala na mejo vse razpoložljive voje, s katerimi bo lahko provocirala odločitve.

Pariz 21. febr. Minister zunanjih del Pichon je imel dolgotrajna posvetovanja s poslaniki Rusije, Anglije, Italije in Nemčije. Posvetovali so se o korakih, kako bi bilo mogoče poravnati avstrijsko-srbski konflikt.

Dunaj 21. febr. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da vse kaže na to, da se mirnim putem poravnava med Avstro Ogrsko in Srbijo obstoječi konflikt.

Dunaj 21. febr. Vplivni srbski državnik je odgovoril na vprašanje, če bo bodoča srbska vlada ustregla

želji Avstro Ogrske ter sklenila prenehati s oboroževanjem tako le: Za razoroženje nimamo nobenega povoda, ker naše priprave niso agresivne. Naša armada dosedaj za vojno ni bila pripravljena. Za to je po vsem umljivo, ako skušamo sedaj popraviti to, kar smo preje zamudili. Da se hitimo oboroževati, to zahteva položaj. Nihče nas ne more zavirati, da bi ne skrbeli, da je naša armada pripravljena za vse slučaje. Vsa nasprotja sklep bi bil veleizdajstvo. Ministristvo, ki bi sklenilo prenehati s oboroževanjem, bi v tistem trenutku strmoglavila narodna nejevolja.

Združitev vseh slovanskih poslancev v parlamentu.

Dunaj 21. febr. Ustanovitev »Slovanske združitve« v parlamentu je ogromne politične važnosti. To odkrito priznava Nemci sami, ki naglašajo, da je to prvi korak k združitvi vseh slovanskih poslancev v parlamentu. Ustanovitev »Slovanske združitve« pa je napravil silen vtisk tudi na Maloruse takozvane Ukrajince in Poljake. »Maloruski klub« je že pričel pogajanja s faktorji, ki odločujejo v »Slovanski združitvi« in ni izključeno, da bi se tudi oni ne pridružili ostali slovanski opoziciji. Tudi v »Poljskem klubu« živahno razpravljajo o ujedinenju Čehov, Jugoslovancev in Starorusinov in že v prihodnjih dneh se bo parlamentarna komisija posvetovala o položaju, ki je nastal vsled ustanovitve »Slovanske združitve«. D. slej kaže vsena to, da se bodo tudi Poljaki približali Čehom in Jugoslovancem. Ako se to zgodi bo to epohalnega pomena za nadaljni politični razvoj avstro-ogrsko-bolgarskega kraljestva.

Priznanje bolgarskega kraljestva.

Sofija 21. februarja. Ministrstvo znanjih del je dobilo iz Petrograda obvestila, da je car Nikolaj sklenil priznati neodvisno bolgarsko kraljevino ter sprejel kralja Ferdinanda s kraljevskimi častmi. Obenem bo ruska vlada posredovala pri ostalih velesilah, da pripoznajo neodvisnost Bolgarske.

Trgovska in obrtniška zbornica.

Zavrnitev klerikalnih natolcevanj.

Zupan Hribar obžaluje pred vsem, da se sprevajajo stvari v zbornico, ki ne spadajo vanjo, temveč v strankine organizacije. To je naravno nedostojno. Kratko pa hoče reagirati na razpravljanja o zborniških uradnikih, ki se ne morejo sami braniti, ker ne morejo posegati v debato. Svetnik Kregar je pač podoben svetopisemskemu Bileamovemu oslu, ker je končno blagoslovil, kar je hotel preklinjati. Priznal pa je tudi, da S. L. S. ni postopala korektno, kar si je treba zapomniti za vse bodoče čase. Ta izjava je velepomembna, velezanimiva ter kakor z bengalično lučjo osvetljuje delovanje te stranke pri volitvah. Priznal nam je sam, da ni ravnal pravilno, dočim nasprotno odločno zavračam obdolžitve, da ne bi bila narodna napredna stranka ravnala pravilno. Zato ni navedel nikakih dokazov. Oni gostilniški pogovori ni nikak dokaz, in je trditve, da bi narodno-napredna stranka ne držala kompromisa, drzno natolcevanje! Pripisovanje takih hudobnih lastnosti moram odločno zavračati. Morebiti ravno S. L. S. glede na kompromis ne bo brez krivde, zato pa hoče krivdo naprti na narodno napredni stranki.

Govornik prečita nato pismo dež. poslance Kobja, ki je imel nalog voditi pogajanja z narodno-napredno stranko, z g. Lenarčičem, ki pa je dobil vtisk, da se Kobi ne briga za stvar. Dasiravno so se prva pogajanja vršila začetkom januarja, je Kobi pisal ono pismo šele 17. januarja in v pismu izjavil, da so pogoji narodno napredne stranke nesprejemljivi. (Klic: »Kaj pa policaji?«) Ea sam policaj je, pa ne v uniformi, po navodilu nekega trgovca pobiral glasovnice pri mesarjih, ko sem pa izvedel za to, sem ga takoj pozval k sebi ter ga strogo posvaril. (»Dobro!«) Kaj ste pa vi, g. Kregar, delali že en teden prej v Radovljici? Menda niste šli za zabavo tja gor?

Odločno zavračam natolcevanje volilne komisije, komisija je poslovala popolnoma pravilno. Ravno tako pa za vračam očitanja proti dr. Windischerju, ki je imel kot član vodstva narodno-napredne stranke vso pravico voditi kompromisna pogajanja.

Če se nam očitja, da smo nelojalno postopali napram stranki veleposetnikov, poudarjam, da smo se istih pogojev vestno in natanko držali. Ker neki list večkrat izjavlja, da sem tudi jaz podpisan pod to pogodbo, izjavljam tu, da mojega podpisu ni na tisti pogodbi in kdor mi dokaže nasprotno, mu rad dam posebno nagrado. Ea izvod pogodbe je v rokah barona Schwegla, eden pa v

naših. Dasi nisem podpisal pogodbe, sem se je vendar strogo držal, a šlo je edino le za vzdrževanje slovenskega gledališča, sicer smo pa imeli popolnoma proste roke. To sem izjavil, da se nas ne bo nadalje tu na tolevalo.

Nadalje zavračam očitja, češ, da je zborniški predsednik dobival glasovnice od volilcev v zborniški urad. Pošta mu jih je dostavljala tja, kakor tudi druga neuračena pisma.

Očitja uradnikom, da so oni zakrivali, da več volilcev ni dobilo glasovnic, je neupravičeno. Obdržavno-zbornskih volitvah ni mogel magistrat dostaviti glasovnic 1200 volilcem, ko pa jih je pozneje razpošiljala vlada po pošti, jih je pošta vrnila 1400 kot nedostavljivih. Da bi se tudi za zborniške volitve dostavljale glasovnice s povratnico, je pač lepa, pobožna želja, kajti pismonoše na deželi so večinoma pristaši S. L. S. in bi obenem dostavljali in tudi pobirali glasovnice, s čimer bi bila svoboda volitev onemogočena!

Predsednik trgovske zbornice je imel gotovo enako pravico agitirati, kakor Kregar, ki je veliko agitiral in pri tem še nekoliko nepošteno. Pri bitih je namreč treba, da je volilni komisar vladni svetnik Kulavicz izjavil, da nič ne ve o kaki Kregarjevi opozoritvi v zadevi Lavrenčičeve glasovnice. To je res klerikistično in jasno osvetljuje postopanje S. L. S. Kregar, kot član S. L. S., ki je skrajno verska stranka, bi pa moral vedeti, in toliko perfrigan je tudi, da umrl član ne more voliti, zato je Lavrenčičevo glasovnico nekako furtim spravil pred komisijo, in po mojem mnenju tudi mala fide.

Očitja je tudi dr. Murniku, da je preskrbel narodno-napredni stranki imenik volilcev S. L. S., da se jih bojkotira. Kregar je s tem sam sebe udaril po ustih, ker bojkota ni. Izjavljam, da dr. Murnik ni napravil takega izkaza, ker ga narodno napredna stranka nikdar ni želela, ker izvrševalni odbor ni nikdar govoril o tem. Sicer so pa to samo govornice, a na govornice brez dokazov resni ljudje ne dajo nič.

Glede očitja, da uradništvo ni nepristransko, naj se le vpraša vsa koga, ki je imel opravil v uradu, ali se ni čutil na nevtalnih tleh. Uradništvo postopa proti vsem strankam enako ljubeznivo, enako postrežljivo. To se pravi bitti nad strankami. Da bi pa zborniški uradnik ne smel imeti svojega političnega prepričanja, bi bilo vendar preveč, če ga pa ima, sme tudi delovati zanje. To in nič drugega sta storila zborniška tajnika, in da bi se ju zato moralo disciplinirati, se mi zdi vendar nekoliko neumljivo.

Ložarju privoščim veselje, ki ga ima s tem, da bo S. L. S. prišla do večine v tej zbornici, morda pa vendar ne bo šlo to tako hitro, kakor si želi on, morda se zgodi ravno nasprotno. »Le počakajte, vam bomo že pokazali!« Tako so gospodje pri S. L. S. vedno govorili in deloma sedaj že izvajajo to maševalno politiko. To, kar se godi pri deželni zbornici, je že izjavilo odločen odpor in njihovi lastni pristaši so se že začeli odvrčati od njih. To je pravi bojkot, ki pa nikdar ne vodi do uspeha.

Končno konstatiram z zadovoljstvom, da je s'opil Ložar v ostro opozicijo s Kregarjem, dasiravno sta bila prej gotovo dogovorjena, kako bodela nastopila. Želim, da se zopet lepo poravnata in ostaneta enakega mnenja! (Odobranje!)

Ostro je zavrnil oba govornika klerikalne stranke predsednik Lenarčič, izjavlajoč, da ima pravico, s svojo pisarno razpolagati, dokler je na svojem predsedniškem mestu, ne da bi se to moglo imenovati zlorabljanje. Pisarna trgovske zbornice se ni rabila kot volilni lokal, uradniki tudi niso agitirali v teh lokalih, če so pa to storili privatno izven uradnih ur, so se poslužili le svoje državljanske pravice. Uradne ure določevati ima pravico predsedstvo. Malo čudno je, da se predrzne najmlajši član zbornice očitati zborniškim uradnikom, da ne bi bili kos svojimi nalogi, še predno je poduhal zbornico! (Ložarjevo ugovarja.) Ložarjevo nezaupnico sprejme.

Ko je še svet. Kregar popravljal, da ni vedel, da oni obrtniki, ki je dobil ustanovo, ni imel obrtnega lista, da ima priče, da je res oddal Lavrenčičevo glasovnico komisarju, da je bil v Radovljici za delom, da je komisija delala pravilno, da se klerikalne volilce res bojkotira — imen ni hotel povedati — in je svet. Ložar reklamiral zase enakopravnost v zbornici, je pojasnil dr. Murnik, da so se glasovnice odposlale po pošti s potrdilom, kakor navadno. Tajništvo ima potrdilo o številu razposlanih glasovnic, a razpošiljale so glasovnice po katastru, kakor ga dobi zbornica od pristojnih oblasti. V tem je storilo tajništvo svojo polno dolžnost. Ako pošta ni dostavila glasovnic, ni odgovorno za to tajništvo. Odločno zanika, da bi bil on sestavil

in komu izročil imenik volcev v svrhu bojkota.

Nato je prešla zbornica k volitvam.

Kot skrutinatorja fungirata svetnika Fürsager in Kregar.

Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 24 glasovnic. Od teh je dobil 13 glasov dosedajni predsednik gosp. Lenarčič, 11 glasovnic je bilo praznih. Izvoljen je torej g. Lenarčič (Odobranje!)

Novoizvoljeni predsednik se kratko zahvali za izkazano zaupanje ter obljublja, da bo deloval nepristransko v korist vseh slojev, zastopanih v tej zbornici, četudi se mu ne zaupa gotove strani. (Odobranje!)

Za podpredsednika je bil izvoljen s 13 glasovi gosp. Ivan Majdič, 3 glasove je dobil svet. Schrey, 8 je bilo praznih.

Za provizoričnega predsednika je bil izvoljen svetnik Ivan Schrey s 14 glasovi, 1 glas je dobil Kregar, 8 je bilo praznih.

Pregledovalci računov: Ivan Knez (13), Viktor Rohrmann (13) in Pavel Velkavrh (14)

Glede na volitev v odseke poroča dr. Murnik, da se je pri predložitvi izrekla odsekovna večina za sestavo odsekov po različnih strokah, vsled česar nč bi se sestavili trgovski, obrtni in prometni odsek. Prvi bi se bavil s trgovsko in obrtno zakonodajo itd., drugi z obrtnimi zadrugami, pospeševanjem obrtništva, tretji pa s carinskimi, vzvoznimi, prometnimi, šolskimi zadevami. Vsa odseki naj bi imeli pet članov.

Svetnik Kregar predlaga po 6 članov v odseke, od katerih naj bi imela napredna stranka 3, klerikalna 2, Nemci pa enega zastopnika.

Zupan Hribar je za odsek predlagal, ker le maloštevilni odseki delujejo uspešno, ker je lažje doseči njih sklepčnost. Sicer je pa tudi ključ za razmerje 13 proti 11 popolnoma pravičen: 3 proti 2.

Sprejme se odsek predlog in izvolijo se v trgovski odsek: Knez, Mejač, Urbano, Pavšer, Gasner; v obrtni odsek: Rohrmann, Schrey, Supančič, Ložar, Pammer; v prometni odsek: Hren, Lenarčič, Majdič, Kregar, dr. Ambrositsch.

Za zastopnika pri komisijah obravnava radi zagotovitve vojaških materialnih potrebščin se izvolijo: Vinko Majdič in Ivan Schrey.

Za zborniškega zastopnika v bolškem odboru obrtna in ljevalne šole v Toplicah (Zagorju) se izvolijo gosp. Tomo Koprivec, v Metliki gosp. Leopold Gangl, v Smartnem pri Litiji pa g. Ivan Razbošek.

Pri volitvi člana v obrtni svet se je vnela kratka debata v kateri je svet. Ložar poudarjal, da je obrtnemu svetu pred vsem namen dati ministrstvu vpogled v resnične razmere obrtnikov in prebema obrtnega zakona, da ta uredba ni za trgovce, temveč za obrtnike, in zato naj zbornica ne voli v obrtni svet trgovca, kakor je predlagal poročevalec dr. Murnik, temveč obrtnika Kregarja.

Dr. Murnik poudarja na podlagi statuta obrtnega sveta, da je ta institucija kakor tudi obrtni red sam, s katerim se bo pečala, jako važna ravnotaka za trgovce, kakor za obrtnike. Ker je deželna zveza zadrug izvolila obrtnika Franchettija, naj zbornica izvoli trgovca.

Na predlog svet. Rohrmanna se izvoli v obrtni svet svetnik Fürsager.

Mojstrska bolniška blagajna zveze kranjskih zadrug.

Deželna vlada kranjska poroča o žalostnem gmotnem stanju te bolniške blagajne, katera ima 1245 K dolga, a samo 184 60 K gotovine. Članov je komaj 30 in brez izdatne podpore je nadaljno poslovanje blagajne nemogoče. Ker se je vendar nadejati, da se z vsestranskimi podporami, vlada da v to svrhu 500 K, omogoči obstoj blagajne, predlaga poročevalec doktor Murnik, da naj zbornica dovoli 100 kron podpore, toda pod izrecnim pogojem, če je z zadostnimi garancijami zagotovljen dober razvoj blagajne.

Svet Kregar predlaga 200 K, nakar pravi tajnik, da je njegova dolžnost kot poročevalca, zagovarjati odsek predlog. Proračun zborniški stavlja gotove meje. Zbornica ima prispevati tudi za mnogotere druge maloobrtne namene, kar znaša na leto več, kakor pa dobi zbornica na doklad od vseh kranjskih malih obrtnikov.

Sprejme se odsek predlog so-glasno.

Razstava vajenskih del v Metliki.

Obrtni zadrugi v Metliki in Or-nomlju prosite podpore za prireditve razstave vajenskih del v Metliki. Kakor poroča tajnik, se je že svoj čas dovolilo, da sme predsedstvo v take namene dovoljevati podpore do največjega zneska 50 K, ne da bi prešla

zadeva v plenarno sejo, ter predlaga, da ostane tako tudi naprej ter dovoli predsedstvo za to razstavo primerno podporo, ko bodo znani stroški prireditve. — Sprejeto.

Nujni predlogi.

Nato utemeljuje župan Hribar svoja nujna predloga o telefonskih zadevah. Telefon je postal eno najvažnejših prometnih sredstev in občinstvo ga porablja zelo pogosto tudi v interurbanem prometu. Uprava telefona bi morala poskrbeti za to, da bi bila naprava občinstvu čim najlažje pristopna, a v Ljubljani je telefonska govorilnica v glavnem poštne uradu nameščena v drugem nadstropju. Čudno je res, da uprava sama še ni mislila na to, da bi premestila govorilnico v pritličje. Posebno po zmi, ko sneg večkrat potrga telefonsko omrežje, je zelo nerodno hoditi v govorilnico na glavnem poštne uradu, neabonenti pa morajo to storiti vselej, kadar hočejo uporabljati telefon.

Ravno isto pa velja tudi za oddajo brzojavk po 7. uri zvečer in ob nedeljah in praznikih popoldne, ko morajo stranke zopet hoditi v drugo nadstropje. Povsod drugod so taki uradi nameščeni v pritličju, samo v Ljubljani ne. Najno je torej potrebno, da zbornica naprosi pošto in brzojavno ravnanstvo v Trstu, da pride čim prej mogoče v okoli tem nedostatkem.

V drugi vrsti pa je nujno potrebna direktna telefonska zveza Ljubljane s Prago. Dosledaj je Ljubljana zvezana z Dunajem in Trstom in preko Trsta tudi z Budimpešto. V zadnjem času so se pa med Ljubljano in Prago razvile zelo živahne trgovske zveze. V Pragi so tudi veliki darilni zavodi, ki so v tesni zvezi z našimi, a tudi v kulturnem oziru bi bila taka zveza zelo važna. Težave tu ni nobene, treba je le nekoliko dobre volje. Vsekako pa je treba pripomniti glede na pristojbine, da naj bi ne znašale več kakor 4 K. Naprosi naj se pošto in brzojavno ravnanstvo v Trstu, da ukrene vse potrebno v tem oziru.

Prvi predlog je bil sprejet soglasno, za zvezo s Prago pa Nemci niso glasovali.

Ker je bil s tem dnevi red izčrpan, zaključil predsednik javnosrečno, nakar se je vršila tajna seja, v kateri se je dovolila nekemu obrtniku, ki pa je med tem umrl, podeljena ustanova, njegovi vdovi.

Konec seje ob polu treh popoldne.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 22. februarja.

— **Hišne preiskave v Ljubljani.** V petek smo javili na podlagi obvestila iz najzanesljivejšega vira na Dunaju, da je minister notranjih del dr. Haerdtl izdal tajen ukaz na kranjsko deželno vlado, naj prične s hišnimi preiskavami pri vseh onih osebah in listih, ki so na sumu, da so se udeležili ljubljanskih septembrih demonstracij. Ta vest je odgovarjala resnici, kakaj v petek dopoldne so že državni detektivji poizvedovali po stanovanju gotovih oseb in skušali dobiti v roke natančen seznam ljubljanskih časnika in takih oseb, o katerih se ve notorično, da sodelujejo pri raznih listih. Ko je v petek popoldne naš list prinesel brzojavno vest o hišnih preiskavah v Ljubljani, so bili gospodje na Bleiweisovi čisti naravnost konsternirani. Prvo je bilo, na kar so mislili, da se dotična vest v našem listu zapleni. Toda to pot je ostalo državno pravdnostno trdovratno ter se ni vdalo želji deželne vlade, sklicevaje se pri tem na to, da nima nobenega zakonitega poverja (gesetzliche Handhabung), da bi moglo proti listu postopati radi imenovane brzojavne vesti. Na to so gospodje jeli stikati po tistem, ki je izdal uradno tajnost. No, prepričali so se, da krivca ni v Ljubljani, saj so se lahko uradno uverili, da je naše uradništvo imelo v petek dopoldne ob docela nenavadni uri važen telefonski razgovor s svojim dunajskim zaupnikom. Z ozirom na vse to je baje gospoda v palači na Bleiweisovi čisti zelo ozlovoljena. Naj se potolaži. Mi ji jamčimo, da bi bila radi ne uspehi preiskav prav tako ozlovoljena kakor sedaj, ako bi tudi izvršila hišne preiskave, ne da bi se zanje preje vedelo.

— **Sankcionirana volilna reforma za štajerski deželni zbor.** Cesar je sankcioniral zakon o volilni reformi za štajerski deželni zbor. Deželni zbor bo v kratkem razpuščen. Volitve bodo najbrže koncem maja ali začetkom junija.

— **Med nemškimi in slovenskimi dijaki v Gradcu** je prišlo 30. novembra l. l. v bližini vseučilišča do krvavega pretepa, v katerem je bil Slovenec iur. Vladimir Travnar težko poškodovan. O tem pretepu se je v soboto vršila pred sodiščem v Gradcu kazenska obravnava. Na eni strani sta bila obtožena med Artur Mahr in Ljubljane in tehnik V. A. da sta

poškodovala Travnarja, na drugi strani pa Travnar, da je s palico udaril nemškega akademika Nageleto. Travnarja je zagovarjal dr. Furlan iz Ljubljane. Po končanem dokaznem postopanju je sodnik vse obtožence oprostil. V slovenskih dijaških krogih je sodbazbudila veliko presenečenje, ker je sodnik bolj verjel izpovedbam Mahrovih tovarišev, kakor izpovedbam nepristranskih poliojstinskih strankov.

— **Več tržaških detektivov** je prispelo te dni v Ljubljano. Opozarjamo na to slovensko občinstvo s pozivom, naj bo previdno v besedah in dejanjih.

Iz gledališke pisarne. Jutri, na pustni torek popoldne ob 5 se igra izven abonementa (za lože ne par) angleška burka „Charleyeva teta“ z go. Borštnikovo in g. Buhoslavom v glavnih vlogah.

Slovenske gledališče. Včeraj popoldne so peli opero „Zrinjski“, zvečer pa so po več letih zopet uprizorili veselo in zabavno igrano „Ugrabljeni Sabinke“. Občinstvo ima to igrano v najboljšem spominu izza Inemannovih časov. Tudi sinoči se je občinstvo pri tej predstavi jako dobro zabavalo. Ravnatelj Striseja je z živim humorjem in dramatično komiko igral gosp. Dragutinovič. Tudi ostalemu osebju ni odrekati toplega priznanja.

Gospa Borštnikova, odlična tragedka slovenskega gledališča, je absolvirala minoli teden tournejo po Srbiji in Bulgarski in je gostovala v različnih mestih, povsod z največjim uspehom, kakor je razvideti iz navdušenih poročil različnih listov.

Knjžnica političnega in izobraževalnega društva za Dvorski okraj je odprta vsak torek, na kar se s tem opozarjajo čast člani in obiskovalci knjižnice.

Smrtna kosa. Danes zjutraj je umrl eden ljubljanski meščan gosp. Egidij Bončar, pekovski mojster in gostilničar na Sv. Petra cesti. Pokojnik, ki je dosegel starost 68 let, je bil izredno delaven in marljiv mož. S pridnostjo in štedljivostjo si je pridobil precejšnje premoženje. Bil je zvest priista naše stranke in je izpolnil, dasi že bolan, še pri zadnjih deželnozborskih volitvah svojo strankarsko dolžnost. Pogreb bo jutri popoldne ob 1/5. Bodi vrlému narodnjaku blag spomin.

Umrl je včeraj v Begunjah na Gorenjskem tamošnji župan, posestnik, odbornik krajevne cestnega zastopa in svetovalec krajnega šolskega sveta g. Josip Sodja. — V Ljubljani je umrla gospa Marija Tomazin vdova Korenčan. — Umrl je 14. t. m. v Pilštaju Anton Belina, osmošolec v Zagrebu za jetiko. Bil je jako marljiv dijak.

Ples narodnega delavstva, prva taka prireditev naše Narodne delavske organizacije, je uspela gotovo nad vse pričakovanje prirediteljev. Sicer se je skušalo z raznih strani škodovati, saj so socijalni demokrati razvili med delavstvom mrzlično agitacijo proti udeležbi na tej prireditvi, in ravno tako se je s klerikalne strani zabavljalo in zasmehovalo, a vsa ta rovanja niso odvrnila narodnega delavstva, niti drugega v resnici narodnega občinstva, da ne bi prišlo v Narodni dom ter se poveselelo v družbi našega delavstva. Velika dvorana Narodnega doma se je kmalu napolnila, ravno tako pa tudi stranski prostori, kjer je bila prirejena kavarna in slaščičarna ter gostilna. Ob vohu dvorane so prodajale gospe Juvanova, Lajbacherjeva, Parletova in Radovanova ovetlice, v kavarni so sodelovale ga. Feldsteinova in Pippova ter gospodični Buhkova in Losarjeva, v slaščičarni pa ga. Juvanova ter gđ. Jesenko in Mrak ter g. dr. Gosak. Gostilno je oskrboval restavrat g. Kržišnik. Ob glasih „Slovenske Filharmonije“ se je razvil v dvorani živahen ples, četvorke je vodil g. Juvan, v postranskih prostorih pa je bilo smeja in zabave, kakor pri malokateri drugi enaki prireditvi. Tu ni bilo prav nikake prisiljenosti, nihče se ni čutil višjega ali nižjega, bilo je tako domače, no pač tako, kakor tedaj, ko se snidejo prijatelji in znanci, in nihče ni pomegal nikomur, ako ga je ta ali oni posebetal s pavjim peresom. Zabavo so med drugimi posetili župan Hribar, deželni poslanec Knez, dr. Novak, Supančič, dr. Tavčar, dr. Triller in Turk, videli smo podpredsednika trgovske zbornice Mejača, predsednika odvetniške zbornice dr. Majarona, obč. svet. Mayerja, dr. Karlovška iz Celja. Glavno pa je bilo slovensko delavstvo, ki je bilo v pretežni večini. Obisk je bil valic še omenjenemu zahrbtnemu delovanju sovražnikov Narodne delavske organizacije naravnost sijajen in zabava je potrajala do jutra. Prodalo se je nad 800 vstopnic in če se pomisli, da je imelo delavstvo, včlanjeno v Narodni delavski organizaciji, s svojimi rodbinami vred prost vstop, potem se ne bomo motili, ako trdimo, da je ples posetilo okrog 1200 oseb, kar je gotovo s ozirom na dejstvo, da je bila to prva taka prireditev organizacije, imenovati res ne priča.

kovano dober uspeh, tudi v gmetnem oziru, na katerem moramo organizaciji le najodkritosrdnejše častitati, posebno pa veseljenemu odhodu kateremu je bil na čelu g. Danilo Šapja. Narodna delavska organizacija je pokazala s to prireditvijo, da je v stanu poleg vseh drugih koristi, nuditi slovenskemu delavstvu tudi takega razvedrila in take zabave, da mu druge ni treba iskati drugje. Zato pa le k njej, da se razraste, razširi po celi naši zemlji, da objame vse naše delavstvo, pa naj dela to z roko ali z umom, da se združi v močno, silno armado, ki bo krepko, nevzdržljivo korakala k svojemu visokemu cilju. Živela Narodna delavska organizacija!

„**Svetovni karneval**“, maskarada pevskega društva „Slavica“, ki se je vršila snoči v veliki dvorani hotela „Union“, je uspela v vsakem oziru nad vse sijajno. Ker nam danes primanjkuje prostora, približno natančnejše poročilo v jutrišnji številki, a že danes častitamo društvu na krasnem uspehu.

Vsedominski zlet. Na sokolovi maskaradi bodo na galeriji postavljene numerirani sedeži ter jih je dobiti pri trdki Gričar & M-jaš v Prešernovih ulicah, proti plačilu 2 K. Ker se bo z galerije nudil krasen pogled po dvorani se priporoča, da si reflektantje čimprej zasvojajo prostore, katerih bo prilično 30.

Sokolova maskarada. Ker je čisti dohodek „Vsedominskega zleta“ namenjen za nabavo in popravilo telovadnega orodja in odra ter je Sokol v obliki emmentni narodni živeli slovenski, se člani in prijatelji Sokolstva vlnudno vabijo na čim mogočnejšo udeležbo. Kdor se je ne more udeležiti, naj si vrljub temu vzame vstopnico. Na zdar!

Uslužbenstvo trdke I. C. Mayer je priredilo v soboto zvečer v dvorani Meščanske pivnice na Sv. Petra cesti vrlo dobro uspel zabavo večer. Poudarjamo, da je to bila lepa, domača slovenska zabava, ki dela vso čast prirediteljem Živelji!

Gospodu Francetu Kobalni Ni bila Ti neznan nobena knjiga, noben kamenček velikega muzejskega posloja. Bil si vrl navdušen narodnjak zatoraj ponosi v spomin Cirilu in Matodu 10 K.

Posojilnica v Ribnici je ljudskoizobraževalnemu društvu „Akademija“ v Ljubljani tudi za letos naklonila podporo v znesku 50 K.

Prvi slovenski pogrebni zavod se je pred kratkim ustanovil v Ljubljani. Lastnik tega zavoda je g. J. Turk. Priporočamo ta zavod narodnemu občinstvu v Ljubljani in po deželi.

Narodni preporod v ljubljanski okolici. Tudi občina Moste je dala napraviti v vseh podrejenih ji vaseh lične samoslovenske krajevne table.

Državno podpora za gradbo savskega mostu pri Tacnu je ministarstvo zvišalo, pridržuje si iste pravice in pogoje od 50 400 K na polovično svoto projektiranih stroškov 82 000 kron.

Nova sokolska društva. Vlada je potrdila pravila sokolskih društev v Ajdovščini, Trbovljah in v Trebnju. — Snuje se sokolsko društvo na Igu.

Sokol v Žireh je priredil minolo nedeljo zelo uspelo veselico z igrano „Cigani“. Po brezprimernem hujskanju na propovednici se je bilo bati, da bo veselica slabo obiskana. Pa glej! Kmetsko ljudstvo se ni balo „peklenkega žrela“, tako se imenuje Sokolski dom v cerkvi (!), in prišlo na veselico v tako obilnem številu, da je bila prostorna dvorana do zadnjega prostora zasedena. Zastopane so bile malone vse vasi v žirovski dolini in hribih, nekaj gostov pa je bilo tudi iz Idrije in Spodnje Idrije. Domače ljudstvo je bilo naravnost rasočarano — nad lažnjivostjo cerkvenih propovednikov, ko je videlo, kako lepo se vrši veselica v Sokolskem domu in ni tukaj niti sence najmanjšega pohujšanja. Igralo se je najprvo veseligr „Cigani“ tako izborno, da si žirovski Sokol lahko čestita na tolikem številu izvežbanih diletantov in diletantov. Po igri je bil ples ob sviranju vrle žirovske na rodne godbe in prodajale so se srečke za srečlove, katere so marsikomu naklonile lep dobiček. V prijetni domači zabavi so hitro minevale ure in le težko se je bilo ločiti z veselilnega prostora. Primerna negovora sta imela starosta br. Lepušček in br. Novak iz Idrije. Veselica je imela lep gmeten uspeh, zakar se je zahvaliti v prvi vrsti blagim darovateljem in nabiralcem lepih dobitkov. Sokol v Žireh le krepko naprej, saj za tabo je vse svedno in narodno čuteče žirovsko prebivalstvo! Na zdar!

Sokol na Vrhniki. Dne 7. t. m. se je vršil ob zelo živahni udeležbi redni občni zbor vrhniskega Sokola. Iz poročila tajnikovega ter načelnikovskega bilo je uvideti, kako krepko da se razvija to mlado sokolsko društvo. Za tekoče leto bil je izvoljen sledeči odbor: bb. Jos. Lenarčič, sta-

rosta, Gabrijel Jelovšek, podstarosta, Viktor Perne, načelnik, Ig. Kunstelj, tajnik, Fran Jurca, blaginjak, Stanko Krmavnar, orodjar, Vasilav Malavašič, Ivan Tomšič, Jos. Stržinar, Jos. Kotnik in Val. Košmerlj, odborniki; nadalje delegatom za občni zbor „Slov. Sokolske Zveze“ bb. Jos. Antoš, Viktor Perne, Stanko Krmavnar, pregledovalec računov brata Fran Recer in Lovro Rogel. Med drugim se je tudi sklenilo, da otvori Sokol na Vrhniki dne 20. t. m. javno ljudsko knjižnico, kar bo društvu gotovo v čast in spodbudo do nadaljnjega dela. — Tudi plesni venček, ki ga je priredil vrhniški Sokol dne 14. t. m., se je nad vse dobro obnesel; v zelo obilnem številu so se odzvali bratje iz Logatca, Borovnice ter Ljubljane.

Poročilo se je danes na Bledu restavrat v „Švicariji“ g. I. Kenda z gđ. M. Petranovo, hčerko hote lirja Petrana na Bledu. Bilo srečno!

Umrl je v soboto dopoldne v Feldhau pri Gradcu g. Iv. Dietrich, c. kr. davčni čifcijal iz Litije, rodom Postojncan. Truplo prepeljejo v Litijo. Rajnik je bil predsednik bralnega društva v Litiji, občinski odbornik dober narodnjak, izvrsten pevec, svoji ženi Ani roj. Koklič, Litjanki ljubeznjivo mož. Bodi mu lahka zemlja!

Samomor vojaka. Danes zjutraj se je v sežanski vojašnici ustrelil s lastno puško vojak 97. pešpolka Anton Zakrajšek rodom iz Gorice. Vzrok do sedaj še ni znan. To je že drugi slučaj, od kar je nastanjen vojaštvo v Sežani.

Vesela pustna nedelja. Včeraj in v soboto se je po mestu zopet vrtelo staro in mlado, kajti imeli nismo nič manj, kakor 41 manjših in večjih plesnih venčkov.

Ogenj v sobi. Sinoči okoli 10 ure se je vnel v I. nadstropju strop hiše gospoda Ferdinanda Souvana na Kongresnem trgu št. 15. Na lice mesta došli oddelek prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva je z že znano spretnostjo ogenj zadušil in s tem preprečil vsako nadaljnjo nevarnost. Ogenj se je bil bržkone razširil od zakurjene peči. Gospod Souvan je bil zavarovan in je škoda do sedaj še neznan.

Poskusen samomor. V soboto ponoči se je v stranski kavarne „Egia“ ustrelil uslužbenec „Lloydove“ družbe v Trstu Anton Antolič rojen 1879 v Brežicah in ravno tjejak pristojen. Zadal si je v desno senco dva strela in se opasno poškodoval. Odpejali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Vzrok poskušene samomora je popolnoma neznan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 48 Macedoncev in 20 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 30 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Na južnem kolodvoru so bili izgubljeni, odnosno najdeni čevlji, denarnica z manjšo vsoto denarja, nahrbtnik in tri rute. — Vdova ga. Marija Grčar je izgubila zlat uhan. — Šolska učenka Serafiua Baragova je izgubila rjav muf. — Gojenka višje dekleške šole Zdenka Pirčeva je izgubila srebrno zapetnico v obliki verižice. — Šolski učenec Bogomir Wolf je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Posetnica Jera Ruparjeva je izgubila rjavo denarnico z manjšo vsoto denarja. — Dijak Ivan Jelenc je izgubil črno usnjato denarnico, v kateri je imel do 12 K denarja. — Služkinja Katarina Pestotnikova je izgubila rjavo denarnico, v kateri je imela do 24 K denarja. — Zasebnica Katarina Pretnarjeva je izgubila sivo denarnico z manjšo vsoto denarja in dvema loterijskima reskontoma. — Služkinja Terezija Bagovala je izgubila denarnico s 4 K denarja.

Telefonsku in brzojavno poročila.

Kranjska hranilnica odpevduje posojila!

Dunaj 22. februarja. Krajska hranilnica je odpovedala posojila skoro vsem tujaknjim svojim upnikom. Prizadeti so seveda izključno hišni posestniki. Visokost odpovedanih posojil znaša okrog 10 milijonov kron.

Delegacije.

Dunaj, 22. februarja. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da se v najkrajšem času skliče delegacije na dvadnevno zasedanje, da odobre naknadne kredite. Ministrstvo zunanjih del je namreč mnenja, da z zaključanjem državnozborskega zasedanja delegati niso izgubili svojih mandatov.

Vzmemirajoče vesti.

Dunaj, 22. februarja. Tu se širijo vesti, da izbruhne vojna s Srbijo v par dneh. Na merodajnem mestu demantujejo te vesti. Vlada je dala te vesti demantirati tudi na borzi.

Novi istrski deželni glavar.

Trst, 22. februarja. Za istrskega deželnega glavarja je imenovan dr.

Rizzi, za njegovega namestnika pa dr. Matko Laginja.

Vitez Gomperz umrl.

Brno, 22. februarja. Tu je po kratki bolezni umrl član gosposke zbornice Julij vitez Gomperz, star 85 let. Pokojnik je bil dolga leta predsednik tujaknje trgovske in obrtniške zbornice.

Srbija in Črna gora.

Belgrad, 22. februarja. Uradno se demantuje vest avstrijskih listov, da bi bila črnogorska vlada v posebni noti k Angliji izjavila se za pripravljenost ne glede na Srbijo vstopiti v pogajanja z Avstro Ogrsko.

Protestni snod v Belgradu.

Belgrad 22. febr. Včeraj se je vršil protestni shod proti „veleizdajniškemu“ procesu v Zagrebu in proti preganjanju Srbov na Hrvatskem. Shoda se je udeležilo 5000 oseb. Vsi govorniki so v plametečih besedah sikali obupen položaj, v katerih se nahaja srbski narod v zadnjem času na Hrvatskem, in preganjanje srbskih rodoljubov s strani Rauchove vlade. „Veleizdajniški“ proces proti 53 Srbov v Zagrebu so označevali kot največjo sramoto za civilizovani svet XX st. Govornikom je množica burno pritjevala in klicala: „Živela Hrvatska, živeli složni Srbi in Hrvatje, živela svobodna kraljevina Hrvatska, proč z Avstrijo!“ Shod je soglasno sprejel resolucijo, v kateri se naglašja, da je „veleizdajniški“ proces proti Srbov v Zagrebu naročen iz Pešte in z Dunaja, da bi se z njimi razbila sloga Hrvatov in Srbov na Hrvatskem. V resoluciji se protestuje proti temu škandaloznemu procesu ter se poziva civilizovane narode naj posvetijo vso pozornost obravnavi, ki se prične 7. marca v Zagrebu. Govoril je tudi neki ruski časnika, ki je poudarjal, da je vsa ruska javnost pripravljena pomagati Srbov v njihovem boju za svobodo in pravice srbskega naroda. Na poziv predsednika Jovanovića so se zborovali mirno razšli.

Belgrad, 22. februarja. (Pos. brz. „Slov. Nar.“). Na včerajšnjem protestnem shodu radi preganjanja Srbov na Hrvatskem je bilo, četudi je bil strašen mraz, čez 10 000 ljudi, ki so dve uri stali na snegu, poslušali izvajanja govornikov in z burnimi medklici dajali izraza svojemu ogorčenju. Vsi govorniki so naglašali, da so Srbi na Hrvatskem preganjani zato, ker se kot dobri sinovi Hrvatske hočejo skupno z enokrvnimi brati boriti za pravice skupne domovine, ki jo tujec hoče podjarmiti. Srbi so torej preganjani samo zato, da bi se razbila srbsko hrvatska koalicija, ki je najboljša garancija za uspeh narodne borbe Hrvatov in Srbov. Vsi govorniki so bili zelo ostri, ker je ogorčenje radi preganjanja Srbov na Hrvatskem neizrečno. Veselo znamenje, da so vsi prisotni burno klicali bratom Hrvatom in bratski starodavni kraljevini Hrvatski.

Ministrska kriza na Srbstem.

Belgrad, 22. februarja. (Pos. brz. „Slov. Nar.“). Kriza še ni rešena ali se reši najdalje v treh dnevih, ker ni posebnih težkoč. Pri vseh strankah se opaža velika pomirljivost in treznost v pojmovanju resnosti zunanjega položaja, kar omogoči hitro rešenje krize.

Belgrad, 22. februarja. Nikola Pašić je bil v avdijenci pri kralju. Sestavil bo koalicijski kabinet, v katerega vstopita tudi voditelja nacionalcev in liberalcev.

Rusije in Bolgarska.

Petrograd 22. februarja. Ruska vlada je poslala veleposlaniku okoližno not, v kateri pravi, da se je Ferdinand bolgarskega pač sprejelo s kraljevskimi častmi, vendar pa s tem Rusija ni priznala oficijalne neodvisnosti Bolgarske. To se more zgoditi samo v sporazumu z ostalimi vele-silami.

Nasreča na morju.

Buenos Aires, 22. februarja. Par-nik „Presidente Roca“ se je na potu v Buenos Aires potopil. Utonilo je 200 potnikov in vse moštvo na ladji.

Zirne cene - Budimpešti.

Dne 22. februarja 1909.

Pšenica za april 1909	za 50 kg K 13.33
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K 11.43
Rž za april	za 50 kg K 10.60
Koruza za maj	za 50 kg K 7.8
Oves za april	za 50 kg K 8.90

Effektiv.
10 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Vidna na morjem 300. Grad 19. snežni slin 3. v. m. 3.4.

februarij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	9. zv.	739.5	-1.0	brezvetr.	oblačno
21.	7. zv.	741.8	-5.3	sl. j. an	pol. obl.
22. pop.	7. zv.	740.1	4.1	sl. jug.	jasno
23.	9. zv.	738.8	0.4	brezvetr.	jasno
24.	7. zv.	739.2	-1.6	sr. ssvzh.	megla
25. pop.	7. zv.	739.7	-0.8	sl. vzhod	del. obl.

Srednja včerašnja in predvčerašnja temperatura -32.1 in -0.8 norm. -0.3 in -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 in mm 10.0 mm.

Narodnjaki! Prispevalje za Trubarjev spomenik!

Ana Ditrich roj. Cogligi javlja v svojem kakor v imenu vseh sorodnikov pr. žalostno vest, da je nje preljubljeni, nepozabni soprog, gospod

Ivan Ditrich

c. kr. davčni oficijal

danes ob 12. uri v 39 letu svoje starosti po dolgi, težki bolezni mirno v Gospodu zaspi.

Truplo predragega rajnika se prepelje iz Gradca v Ljubo, kjer bo pogreb v ponedeljek dne 2. t. m. ob 4. uri popoldne (d. litijkega) kolodvora.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v litijki cerkvi

Litija, dne 20. febr. 1909

Brez posebnega obvestila.

Anton Bončar naznanja v svojem in v imenu sorodnikov tužno vest, da je njegov stric, oz. brat, gospod

Egidij Bončar

pekovski mojster, gostilničar in posestnik

danes zjutraj ob 3. uri po daljši bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 68 letu starosti v Gospodu zaspi.

Pogreb dragega rajnika bo v torek, dne 23. t. m. ob polu 5 uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 4a, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni cerkvi pri Sv. Petru.

V Ljubljani, 22. febr. 1909

Občinski odbor Begunje na Gorenjskem javlja tužno vest, da je njega občesposlovan in čislani župan, gospod

Josip Sodja

posestnik, okrajnocestni in krajnega šolskega sveta odbornik

danes, dne 20. februarja t. l. ob treh popoldne po kratki mučni bolezni, previden s svetotajstvi svete vere, mirno v Gospodu zaspi.

Pogreb dragega nepozabnega bode v ponedeljek, dne 22. febr. iz hiše žalosti v Poljčah na tukajšnje pokopališče.

Dragi nepozabni se priporoča v blag spomin.

Begunje na Gorenjskem, dne 20. febr. 1909.

Zahvala.

Za vse izkazano srčno sočutje med boleznijo, kakor tudi za častno spremstvo ob pogrebu preljube matere, sestre in tete, gospe

Josipine Hanhart
roj. Klander

izrekamo vsem udeležencem presrčno zahvalo.

V Ljubljani, 22. febr. 1909,

833 **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Vsem, ki so nam med boleznijo in ob smrti našega ljubljenega sina, brata in nečaka, gospoda

Rafaela Kavčiča
trgovskega akademika

izrazili svoje sočutje, se najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa izrekamo darovalcem prekrasnih šopkov in vencev in udeležnikom pogreba.

V Ljubljani, 20. febr. 1909.

Rodbina Kavčič.

Spretnega, mlajšega brivskega pomočnika
* * * * in učenca

sprejme takoj **Fran Novak**, brivec na J. senicah, Gorenjske. 839 1

Išče se 843 1

pisarniška moč

za „Glasbeno Matice“. Pisarniškega posla (vložni zapisnik, korespondenca itd.) je vsak dan povprečno po dve uri in to je popoldne ali zvečer. Pismene ponudbe na odbor „Glasbene Matice“ do konca februarja.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem se s svojo

gostilniško obrtjo

preselila iz hiše št. 15 (last g. Bojaffa) v svojo lastno hišo

Kolodvorska cesta št. 165
v Spodnji Šiški

kjer bodem tudi znanprej oenjenim gostom točno postregla z izborno pijačo kakor tudi z vedno svežimi gorkimi in mrzlimi jedili po najnižjih cenah.

Za blagohotno nadaljno naklonjenost se priporoča

Marija Celarc
gostilničarka.

838

Gostilna

se išče v najem. 810 2

Ponudbe naj se pošiljajo pod „št. 111“ poštno ločeno Kamnik. Št. 4742. 831 1

Razglas.

Dodatno k tuuradnemu razglasu z dne 17. decembra 1908 št. 89065 se javno naznanja, da se bodo, dokler traja pasja kontumacija, tudi oni psi brez dobre, popadanje zabranjujoče torbe, katerih bi konjač ne mogel vloviti, pozneje lastnikom odvzemali in takoj pokončevali, proti lastnikom pa se bo upeljalo kazensko postopanje.

Mestni magistral Ljubljanski
dne 16. februarja 1909.

Laški kurzi.

Podpisani vlijudno naznanjam, da otvorim takoj v postu, oziroma s 1. marcem t. l.

nove laške kurze

od 9. do 12 ure popoldne in 1. do 10 ure zvečer.

Honorar pri skupnih kurzih znaša mesečno 3 K, za posamezne osebe 7 K mesečno. 837 1

Anton Šibenik

Gospodsko ulice št. 4, parter, desno.

Ivan Korenčan, trgovec v Ljubljani javlja v svojem in v imenu svoje soproge in sinka, da je njegova dobra mati, oziroma tašča in stara mati, gospa

Marija Tomazin
vdova Korenčan

po dolgem težkem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere v nedelje, dne 21. svečana t. l. ob 12. uri popoldne preminila.

Pogreb nepozabne ljubljene matere bode v torek ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 22. februarja 1909. 814

Mesto vsakega drugega naznanila.

Fran Hladnik

Milka Hladnik roj. Tollažzi

— poročena. — 832

Logatec dne 22. februarja 1909. Trst.

VINO VINO VINO

Najboljša pristna vina

(vipavska, dolnjska, gorlška, istrska, sploh iz vseh priznanih slovenskih vinorejskih krajev), pridelana od članov vinorejskih združenj, se dobe po ugodnih cenah pri

Zvezi slovenskih združenj v Ljubljani.

VINO VINO VINO

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu. 14-21

Del. glavnica K 3.000.000. Stritarjevo ulice št. 2. Rezervni fond K 300.000.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči računa ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupilo in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Potnik

s provizijo za Primorsko, Kranjsko in Korško (štajersko ni izključeno), išče primerno zastopstvo kave, olja in riža, event. tudi kaj d. ugega. Ponudbe pod „potnik“ na uprav. „Slov. Naroda“. 787 8

Lepo posestvo

obstoječe iz dveh hiš, hleva in šupe, sadnega vrta in nekaj njive za zelenjavo, se prestovoljno proda pod ugodnimi pogoji. 8-5 1

Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Kupi se vev sto starih, dobro chra njenih

zabojev

vsake velikosti. 834 1

Ponudbe na prvo ugoslovansko skladišče Josih & drug, Glinco.

Moške slamnike

sprejema v popravilo do začetka sezije 781 2

= G. ČADEŽ =

modna trgovina, Mestni trg.

Išče se

pomočnik ali gospodična

vešča v papirniški stroki. — Plača dobra.

Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“, ako je mogoče s sliko. 801 3

Spretnega

stenografa

veščega slovenske in nemške steno-grafije, sprejme odvetniška pisarna dr. Mat. Preinerja in dr. F. Brčića v Trstu, Via Nuova št. 13/II. Strojepisici imajo prednost 803 2

Kompanjona

z 10 do 15 tisoč kronami išče tr-govec na deželi, kateri ima 130 000 kron prometa na leto. Promet bi se s premoženjem glavnice znatno pomnožil.

Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „Bodočnost“. 840 1

Prav dobra ideja

trgovina

z mešanim blagom se proda. Treba je 20.000 K glavnice.

Ponudbe pod „R. M.“ na uprav. „Slovenskega Naroda“. 786-8

Pozor! kavarina „Mirija“

Kolodvorske ulice št. 22, 3 minute od južnega kolodvora 825-2 je vsak dan

uso noč odprta.

V posebni sobi kavarne je na razpolago nov moderni električni pianino.

Perilni dan je sedaj zabava!

Persil

MODERNI SREDSKOVAZRAHNI

Popolnoma neškodljivo. Ni klor!

Enkratno kuhanje — da bleščeče belo perilo!

Brez drgnjenja in krtačenja!

Brez perilnika!

Krati delo, čas in denar!

Enkrat prikušeno, vedno rabljeno

Edini izdelovalec na Avstro-Ogrskem:

Gotlieb Voith, Dunaj III/1.

V Ljubljani se dobva po vseh zadevnih trgovinah. 490 7

Kavarna

„Leon“

na Starem trgu št. 30.

je vsaki dan

uso noč odprta.

838 22

V kavarni je

električni klavir.

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik.

Č. gg. ženini in neveste

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine.

Razpošiljam na vse kraje sveta, kakor: ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice, namizne oprave in okraske, šivalne stroje itd.

Cene najnižje.

Se priporoča za obilni obisk in naročila

z velespoštovanjem 289 11

Fr. Čuden, Ljubljana, Prešernove ulice

urar in trgovec, delničar švicarskih tovarn ur „UNION“.

Naslov zadostuje: Fr. Čuden v Ljubljani.

Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastoj.